ROLUL ORGANIZAȚIILOR INTERNAȚIONALE ÎN PROCESUL DE GESTIONARE A CRIZEI REFUGIAȚILOR

Mădălina ZAPOROJAN,

studentă, anul III, Facultatea de Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative

CZU: 341.232:314.745.22 magda.zaporojan.mz@gmail.com

În contextul global actual, rolul organizațiilor internaționale în gestionarea crizei refugiaților devine tot mai crucial. Cu un număr în creștere de conflicte și dezastre naturale, milioane de oameni sunt nevoiți să își părăsească casele în căutarea siguranței, iar organizațiile internaționale joacă un rol esențial în coordonarea eforturilor pentru a oferi ajutor și protecție acestor persoane vulnerabile. Mai mult decât atât, în fața creșterii fenomenului migrației și a presiunii politice, organizațiile internaționale sunt chemate să găsească soluții durabile și colaborative pentru a gestiona această criză umanitară și pentru a promova respectarea drepturilor omului în întreaga lume. Republica Moldova se confruntă cu un flux semnificativ de refugiați din Ucraina, iar sprijinul organizațiilor internaționale este esențial pentru a ajuta Republica Moldova să gestioneze criza refugiaților.

Spre deosebire de alte studii care se concentrează pe aspecte specifice ale crizei refugiaților, această cercetare adoptă o perspectivă holistică, analizând rolul organizațiilor internaționale dincolo de asistența umanitară imediată. Un accent important este pus pe identificarea și diseminarea exemplelor de succes în gestionarea crizei refugiaților. Identificarea factorilor care influențează succesul sau eșecul strategiilor de gestionare a crizei, oferind o perspectivă mai profundă asupra elementelor cheie care contribuie la o intervenție eficientă. Analizarea modelelor inovative pentru o abordare mai eficientă a crizei refugiaților, care pun accent pe colaborare, responsabilitate partajată și soluții durabile.

Cercetarea problematicii a implicat utilizarea diverselor metode precum: *Metoda descriptivă* a fost aplicată pentru a identifica aspectele esențiale ale procesului de gestionare a crizei refugiaților de către organizațiile internaționale și pentru a ilustra modul în care acest proces influențează dezvoltarea rolului organizațiilor internaționale în domeniul dat. *Metoda analitică* a fost aplicată pentru a analiza informațiile disponibile, pentru a identifica și înțelege problemele și tendințele actuale din domeniul gestionării crizei refugiaților. *Metoda sistemică și cea a analizei sistemice* a fost folosită pentru a înțelege esența și dinamica proceselor de gestionare a crizei refugiaților, pe parcursul ultimilor ani. *Metoda bibliografică* a fost utilizată pentru a selecta și evalua literatura de specialitate, inclusiv articole, cărți și documente relevante pentru tema cercetată.

Pentru unii doctrinari, cum ar fi David A. Korn și Joseph Hampton , „refugiați" sunt doar persoanele cele care au fost dezrădăcinate din cauza conflictelor armate, violenței și persecuțiilor [7, p.3], cu alte cuvinte, cele care s-ar considera refugiate dacă ar traversa o frontieră de stat. Alții, precum Walter Kalin sau Martin Scheinin, consideră că această noțiune este una mai largă, și că ar trebui să cuprindă și persoanele afectate de

catastrofele naturale sau de proiectele economice de dezvoltare regională [8, p.21]. Iar conform Legii Republicii Moldova cu privire la azil , un refugiat este: „străinul sau apatridul care întrunește condiţiile prevăzute în Convenţia privind statutul refugiaţilor, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum şi în Protocolul privind statutul refugiaţilor din 31 ianuarie 1967." [10].

Procesul de dezvoltare al unui corpus de drept internațional pentru protecția refugiaților a început în secolul al XX-lea, culminând în aprobarea Convenției privind statutul refugiaților în 1951. Această convenție *definește statutul și protecția refugiaților*, precum și obligațiile guvernelor gazdă și restricțiile privind calificarea pentru statutul de refugiat. Un aspect crucial al Convenției este interdicția returnării refugiaților în țările în care sunt amenințați de persecuție. *Protocolul din 1967 a extins aplicabilitatea Convenției la nivel global***,** eliminând restricțiile geografice și temporale și consolidând astfel protecția refugiaților la nivel internațional**.** Convenția și Protocolul său au servit ca model și inspirație pentru dezvoltarea unor instrumente regionale importante pentru protecția refugiaților în întreaga lume.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI: Organizațiile internaționale au un rol esențial în gestionarea crizei refugiaților, oferind asistență umanitară imediată și găsind soluții durabile și colaborative pentru a gestiona această criză umanitară. Cercetarea a evidențiat că organizațiile internaționale joacă un rol crucial în gestionarea crizelor refugiaților. Aceste organizații au capacitatea și expertiza necesară pentru a coordona eforturile la nivel global și pentru a furniza asistență umanitară esențială. S-a constatat că cooperarea și coordonarea între organizațiile internaționale sunt vitale pentru a asigura eficacitatea intervențiilor în gestionarea crizelor refugiaților. Lipsa de coeziune și de colaborare poate duce la suprapuneri inutile, la risipirea resurselor și la o reacție ineficientă la nevoile refugiaților. Este esențial ca organizațiile internaționale să continue să promoveze și să protejeze drepturile refugiaților, inclusiv dreptul la azil, libertatea de circulație și accesul la servicii de bază precum educația și sănătatea.

Referințe:

1. Arseni A., Cârnaț M., Analiza comparativă a conceptelor de „persoană intern strămutată" și „refugiat". În: Revista Națională de Drept. 2012, 34-37 p.
2. Cauia A. Statutul refugiaţilor în Republica Moldova şi realizarea în practică a prevederilor legale, Studii Juridice Universitare. 2008. 204-210 p.
3. Cebotari S., Buzev A. Rezilienţa Republicii Moldova la criza refugiaţilor din Ucraina. În : Revista de Filosofie, Sociologie şi Ştiinţe Politice. Chişinău: CEP USM, 2022, 33-42 p.
4. Chiriţa S. Rolul UNHCR în domeniul protecţiei drepturilor refugiaţilor, Anale ştiinţifice ale Academiei „Ştefan cel Mare" a MAIRM: ştiinţe juridice. 2012, 104-107 p.
5. Chirtoacă N., Spînu V. Evoluţia şi relevanţa actuală a convenţiei din 1951 privind statutul refugiaţilor. În: Revista Moldovenească de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale. Institutul de Istorie, Stat şi Drept al AŞM. Chişinău, 2013, 50-59 p.
6. Convenţie privind statutul refugiaţilor din 28.07.1951
7. David Korn, Exodus within borders: an introduction to the crisis of internal displacement, Washington (D.C.): Brookings Institution Press, 1999.
8. Hampton J., Internally displaced people: a global survey, London: Earthscan; Norwegian Refugee Council; Global IDP Survey, 1998.

9. Legea nr. 270 din 18.12.2008, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldoba, nr. 53-54, art. 145, în vigoare din 13.03.2009.
10. Legea pentru aderarea Republicii Moldova la Convenţia privind statutul refugiaţilor, precum şi la Protocolul privind statutul refugiaţilor Nr.677-XV din 23.11.2001
11. Protecting refugees & the role of UNHCR. Geneva, 2009, 32p.
12. Protocol privind statutul refugiaţilor din 31.01.1967
13. UNHCR va susține în continuare Republica Moldova în gestionarea crizei refugiaților. 30.12.2022.În: http://bitly.ws/EwFI (vizitat 15.03.2024).

Recomandat
***Veronica ROTARU**, dr., conf. univ.*